

tirsdag 12.sept. 1944.

Ord for dagen: Clemenceau: "Merk mine ord. Om 6 måneder, om 1 år, om 5 år, 10 år, når det passer dem og hvordan det passer dem, kommer tyskerne til å overfalle oss."

"Nasjonal arbeidsinnsats"

Der gjøres stadig nye framstøt både fra NS-myndighetene og fra tysk hold for å innrullere hele folket i registrer og kartoteker for lettvindt og greit å kunne utskrive de som ønskes innsatt i krigsviktig arbeid. I disse dager er det kommet en ny og meget besnærende henvendelse om registrering til en del livsviktige bedrifter og stater fra Reichskommissar. Den går ut på at vedkommende bedrifter som det er om å gjøre å holde best mulig i gang, skal utfylle et skjema med navn og diverse data over alle ansatte i bedriften av årsklasse 1924, for at Reichskommissar eventuelt kan sørge for at disse ikke blir utskrevet til arbeidsinnsats. Denne negative registrering tyler på at en utskrivning av årsklassen 1924 er på trappene. Det ser jo ved første øyeblikk fristende ut for dem som har fått henvendelsen, å besvare dem, for derved å fri sine ansatte i denne årsklasse. Men for det første kan skjema bli brukt til å skaffe oversikt over hvor mange eldre menn eller kvinner som må skaffes for å erstatte disse unge. Eller man bruker denne form for om mulig å få brutt fronten mot registrering til arbeidsinnsats.

Men for det annet og hva som er langt viktigere, er det ikke tvilsomt at det å hjelpe til med å skille ut bestemte grupper vil være en vesentlig lettelse for makthaverne i deres forsøk på registrering. Blir en del av årsklassen utskilt på denne måten blir selvsagt situasjonen vanskeligere for de øvrige. Forholdene nå tilsier derfor at krigs- og livsviktige bedrifter ikke lenger søker å skaffe generell fritagelse for sine folk, men tilføyet har opparbeidet med å søke å få fritatt hver en elt som blir utskrevet. Dette at ingen på forhånd er sikret fritagelse gjør fronten bredere og sterkere. Samtidig vil de mange ønsker og forestillinger som nødvendigvis vil inntreffe fra de krigs- og livsviktige stater skape et meget stort arbeide for registreringskontorene. Parolen er: Ingen spørsmål om registrering til nasjonal arbeidsinnsats besvares. Intet skjema utfylles.

Felles front mot registreringen!

Boykotten av Jeppe på Det Nye Teater tilbakekalles.

Tidligere ble meddelt at Det Nye Teaters forestilling "Jeppe på Bierget" var boykottet, da iscenesetteren Karl Bergmann også hadde sluttet kontrakt med Nationalteatret. Man kan ikke ha slik sammenblanding av NS- og annen teatervirksomhet. Svaret kom prompte. 5/9 meddelte Aftenposten at Bergmann er blitt syk og har oppgitt sine gjestespill på Nationalteatret. Bergmann står ikke bedre ved å krøpe fra NS-kontrakten og dekke seg bak sykdom. Men kulturfrontens krav om rene linjer er hevdet. Derfor og av hensyn til Det Nye Teater og dets personale er boykotten hevet.

Nytt fra krikefronten.

Nasi-bispen Lars Frøyland er flyttet inn i Gudbrand Lundes tidligere leilighet som var blitt rekvirert for "biskopen". Nu går han rundt og forteller at han slett ikke visste at leiligheten var rekvirert for ham. Videre forteller han at han intet har hatt med pastor Egil Brekkes arrestasjon å gjøre, skjønt det er notorisk at han har truet andre med at hvis ikke de viste ettergivenerhet ville det gå dem som det gikk pastor Brekke. Ett siste sprell i Frøylands rekunst er hans uttalelser om at man kan takke ham for at papirkvoten til de kristelige bläd ikke er sterkere redusert enn de er.

Ludvig Hope slapp ut fra Grini 30/8. Som kjent ble Hope arrestert sammen med professor Hallesby ifjor sommer.

Tallet på forviste prester i Lillehammer er nå 38. I siste uke er prestene

Hertwig O. Gjesdahl, J.R.I. Kvistad og Thorleif Andersen kommet til byen. Hittil har prestene hatt daglig meldeplikt, men har unnlatt å melde seg om søndagene. Dette er nå innskjerpet og de forviste prester må nå også melde seg om søndagen. Videre må nå de forviste biskoper i Lillehammer, Slagstad, Maroni og Hille melde seg personlig hos politiet. Før ble det godtatt at de telefonerte.

Nyheter fra London mandag 11/9 kl. 18.30.

Premierminister Churchill og president Roosevelt begynte sitt møte i Quebec idag. Man vil her drøfte de 4 hovedproblemer: 1) Okkupasjonsapparatet i Tyskland av britiske og amerikanske styrker og det senere samarbeid med Russland. 2) Tysklands og vasallstatenes framtid. 3) Gjenreisning og gjenoppbygging av de befriete land og den rolle de skal spille i den internasjonale organisasjon. 4) Krigen mot Japan.

Vestfronten. Idag har britiske styrker brutt igjennom ved Albertkanalen på 2 steder, det ene i nærheten av Ghisl. Nederlandske styrker samarbeider med briterne. Tyskerne gjør desperate forsøk på å drive de allierte bort fra Albertkanalen, men alle motangrep har vært nytteløse. Tyskerne har ført forsterkninger fram til Brugge, og yder der også sterk motstand. Briterne har videre drevet tyskerne bort fra Ostende og befrikk Zeebrugge. De nærmer seg Maastricht. Nesten alle belgiske flyplasser er erobret uskadd. Tyskerne i Le Havre nekter fremdeles å overgi seg. Igår ble det kastet over 5000 tonn bomber over byen, og det britiske slagskip "Warspite" har bombardert den tyske garnison. Amerikanske styrker står 12 km. fra Aachen, og har nådd Neuf Chateau. I øst støter franske og amerikanske styrker fram mot Belfort. Andre amerikanske styrker står i utkanten av Dijon. Allierte fly fortsetter idag angrep mot tyske fartøyer som forsøker å komme over Schelde ved munningen. For 4. dag på rad har over 1000 amerikanske bombefly eskortert av jagere angrepet tyske linjer bak fronten. På midtavsnittet har den tyske general Elster overgitt seg med 18.000 mann. Major Walter Weller, sjef for 180. infanteridivisjon og gestapomann, ble igår arrestert under fluktforsøk til Sveits. Over 1000 amerikanske bombefly fra Storbritannia har angrepet mål i Tyskland idag bl.a. Merseburg, Lutzendorf og Duisburg samt andre mål i Vest- og Sør-Tyskland. For første gang på flere uker gjorde tyske jagerfly motstand. Eritiske mosquitofly angrep Berlin inatt. På tilbakeveien angrep jagerfly tyske flyplasser og ødela 125 fly. Egne tap 12 bombefly og 15 jagere. I Frankrike har de Gaulle dannet samlingsregjering bestående av 3 hovedgrupper med representanter fra kommunister til konservative. Hovedstaden Luxembourg er befrikk, og regjeringen for hertugdømmet Luxembourg er ferdig til å dra hjem. Generalløytnant Conrad Heinrichs er drept under kamper mot de belgiske friskarere.

Italia. 5. arme nord-vest for Firenze har drevet tyskerne ut av Prato og Fistola. Både briterne og amerikanerne avanserer trass i hardnakket tysk motstand. Syd for Rimini er tysk motstand slått tilbake.

Østfronten. I Romania rykker den røde hær gjennom Carpatene mot slettene i Sør-Ungarn. Rumenske soldater yter god hjelp. Russerne har nådd Moldovita 80 km. fra Øst-Tsjekkoslovakia. Rumenerne rykker fram mot Ploidi, den viktigste by i Transsylvania. En sammenslutning av den røde hær og general Tites armeer, som er nær forestående, vil bane vei mot Ungarn i øst og sør. Store sovjetformasjoner har marsjert opp mot den øst-preussiske grense i løpet av siste døgn. Tyskerne fortsetter kraftige angrep mot det nordlige område av Warsawa.

Tyskland. Den tidligere borgemeister i Leipzig Goerdeler og politipresident i Berlin fra 1935 Heldorf (jødeplager) er sammen med 5 andre framstående tyskere dømt til døden ved henging. De er misstentkt for å være innblandet i "attentatet" mot Hitler.

Norge. Den tyske slavebåt "Westfalen" er sunket etter å ha gått på en mine i den svenske skjærgård. Ombord befant seg 280 mann, hvorav ca. 50 norske fanger fra Grini og Møllergt. 19. Disse fanger var stuet ned i bunnen av båten, og transporten var av lignende redselsfulle karakter som de beryktede transporter med "Skjerstad" og "Bodo". Dessverre er bare 4 av de norske fangene reddet, og er kommet seg inn til Sverige. De pårørende vil bli varslet underhånden.